

THANH HOÁ

Giảm thiểu ô nhiễm môi trường tại các khu công nghiệp, làng nghề và khu chăn nuôi

○ QUANG MINH

Để ngăn ngừa, giảm thiểu tình trạng ô nhiễm môi trường, nhất là tại các khu công nghiệp và làng nghề, tỉnh Thanh Hóa đặt mục tiêu đến năm 2015 có 100% các cơ sở sản xuất mới xây dựng phải trang bị các thiết bị giảm thiểu ô nhiễm, xử lý chất thải đạt tiêu chuẩn môi trường. Các cụm công nghiệp, các làng nghề có hệ thống xử lý nước thải tập trung đạt tiêu chuẩn, thu gom chất thải rắn sinh hoạt, công nghiệp và dịch vụ, xử lý trên 60% chất thải nguy hại. 80% số cơ sở sản xuất kinh doanh được cấp Giấy Chứng nhận đạt tiêu chuẩn môi trường hoặc chứng chỉ ISO-14001.

Một làng nghề tái chế chi.

Trước mắt, tỉnh tập trung giảm thiểu ô nhiễm do hoạt động công nghiệp gây ra tại các khu công nghiệp. Cụ thể, tại các khu công nghiệp cũ như Khu công nghiệp Lễ Môn, Tây Bắc Ga sẽ không phát triển thêm diện tích đất công nghiệp mà chủ yếu đổi mới trang thiết bị sản xuất, áp dụng công nghệ xử lý chất thải và nâng cấp hạ tầng kỹ thuật. Các khu công nghiệp khác như khu công nghiệp Nghi Sơn, Lam Sơn, Tây Nam Thanh Hóa và các khu công nghiệp mới phải đầu tư hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật, làm tiền đề cho việc

phát triển mở rộng và cải tạo để hình thành các khu công nghiệp tập trung. Đồng thời, thực hiện nghiêm việc thẩm định đánh giá tác động môi trường đối với toàn khu cũng như đối với mỗi dự án đầu tư vào từng khu công nghiệp. Khuyến khích các nhà máy áp dụng những quy trình sản xuất mới sạch hơn hoặc công nghệ sạch. Tiến hành di chuyển một số cơ sở sản xuất gây ô nhiễm lớn, không thể khắc phục được trong nội thành ra khỏi đô thị. Ưu tiên cho phép đầu tư các ngành sản xuất sạch hoặc ít chất thải. Chỉ cho phép đi vào hoạt động

các khu công nghiệp và các cơ sở sản xuất khi đã có các giải pháp bảo vệ môi trường hữu hiệu được các cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. Riêng các nhà máy sản xuất nằm xen kẽ trong khu dân cư sẽ tiến hành kiểm toán chất thải, đánh giá môi trường. Nếu các đơn vị này không có khả năng giảm thiểu ô nhiễm, bảo đảm tiêu chuẩn môi trường thì bắt buộc di chuyển vào các cụm công nghiệp, khu công nghiệp tập trung; Kiên quyết không cấp phép cho các cơ sở sản xuất quy mô nhỏ, gây ô nhiễm môi trường mà không có khả

năng xử lý ô nhiễm. Đối với các cụm công nghiệp vừa và nhỏ, cụm làng nghề tỉnh khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư cải tiến dây chuyền sản xuất, áp dụng công nghệ sạch và các giải pháp sản xuất sạch hơn nhằm giảm thiểu tới mức tối đa chất thải phát sinh. Tỉnh Thanh Hóa phấn đấu từ nay đến 2015 xây dựng hoàn thiện cơ sở hạ tầng, công trình xử lý môi trường cho 102 cụm công nghiệp vừa và nhỏ, cụm làng nghề, 212 ha cụm nghề xã gắn với việc hình thành các đô thị và phát triển công nghiệp nông thôn.

Giảm thiểu ô nhiễm môi trường từ chăn nuôi

Theo Chi cục Bảo vệ môi trường (BVMT) Thanh Hóa, hiện nay trên địa bàn tỉnh có 3.272 trang trại, gia trại chăn nuôi, trong đó có gần 1.500 trang trại đủ tiêu chí và rất nhiều trang trại có quy mô lớn đang nuôi tới hàng nghìn gia cầm/lúa hoặc từ 100 tới 300 con lợn/lúa (chiếm 32,3%); trang trại chăn nuôi tổng hợp (trâu, bò, lợn, dê, gà, vịt, ngan...) chiếm 22,5%.

Để xử lý chất thải, nước thải, hầu hết các chủ trang trại đã xây dựng bể khí bioga và chăn nuôi thêm thủy sản. Mặc dù các trang trại nằm tách biệt với khu dân cư, nhưng do lượng chất thải lớn, công nghệ xử lý chất thải lại giản đơn (phần lớn là chôn lấp) do thiếu kinh phí và công nghệ, khiến môi trường tại các trang trại chăn nuôi đang bị ô nhiễm. Cùng với chăn nuôi trang trại, việc chăn nuôi với quy mô nhỏ lẻ và xen cư cũng đã gây ô nhiễm môi trường bức xúc.

Qua kiểm tra tại 226 trang trại và gia trại trên địa bàn tỉnh, cho thấy: có 224 cơ sở chưa lập bản cam kết BVMT hoặc đề án BVMT; 76 cơ sở có xây hầm bioga; 34 cơ sở có chất thải

chăn nuôi được sử dụng nuôi cá; 78 cơ sở có chất thải được thu gom làm phân bón; 38 cơ sở thải trực tiếp ra môi trường. Theo đánh giá của cơ quan chức năng (dựa trên kết quả điều tra) thì môi trường ô nhiễm mức độ nhẹ: 33,6% (xử lý chất thải bằng hầm bioga, nuôi cá và làm phân bón); 49,6% ô nhiễm mức độ nặng (có giải pháp xử lý nhưng chưa triệt để hoặc thải trực tiếp ra môi trường); 16,8% ô nhiễm môi trường nghiêm trọng. Ngoài ra, tình trạng chăn nuôi thả rông, chăn thả trên đất dốc, đầu nguồn nước còn khá phổ biến làm tăng diện tích đất xói mòn, suy giảm chất lượng đất, nước; giảm thiểu khả năng sản xuất nông nghiệp trên vùng rộng lớn.

Trao đổi về vấn đề trên, lãnh đạo Chi cục BVMT tỉnh cho biết: Tuy việc ban hành các văn bản quy định và hướng dẫn về BVMT trong chăn nuôi đã tương đối đầy đủ, nhưng việc tổ chức thực hiện, giám sát, thanh tra, kiểm tra chưa được thường xuyên, liên tục, chưa phát huy hiệu quả. Thêm nữa, các chủ trang trại không tính hết được vấn đề xử lý chất thải nên xây bể bioga có khối lượng nhỏ và sau một vài năm đã quá tải. Việc lựa chọn vật liệu chưa bảo đảm nên hầm nhanh bị ngấm, bị thấm. Các quy định của cơ quan quản lý Nhà nước như thú y, vệ sinh an toàn thực phẩm, chất lượng thức ăn gia súc còn những bất cập, chưa tạo điều kiện cần và đủ để trang trại phát triển bền vững. Bên cạnh đó, việc giúp đỡ về kỹ thuật xử lý ô nhiễm môi trường cho các chủ trang trại của các cơ quan quản lý Nhà nước cũng chưa thực hiện thường xuyên, một số địa phương còn bỏ ngỏ vấn đề này.

Ông Trần Quang Trung, Phó

Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thanh Hóa cho biết: Để phát triển chăn nuôi bền vững và đạt tỷ trọng cao hơn trong cơ cấu sản xuất nông nghiệp, một trong những mục tiêu quan trọng là phải chuyển đổi dần phương thức chăn nuôi nhỏ, phân tán sang chăn nuôi theo hướng trang trại gắn với công nghiệp hóa; hình thành các vùng chăn nuôi trọng điểm gắn với BVMT, an toàn sinh học cũng như nâng cao khả năng kiểm soát dịch bệnh và vệ sinh thực phẩm. Trước hết, các địa phương cần quy hoạch đất đai, định hướng lâu dài, ổn định các vùng chăn nuôi công nghiệp, tập trung đến tận huyện, xã. Hiện nay, để xử lý ô nhiễm môi trường trong chăn nuôi có rất nhiều công nghệ hiện đại. Trong đó, hai biện pháp xử lý ô nhiễm môi trường được đánh giá có nhiều ưu điểm đó là sử dụng công nghệ khí sinh học (bioga); chế phẩm sinh học EM. Đối với giải pháp kỹ thuật, cần tiếp tục sử dụng giống vật nuôi có năng suất, chất lượng tốt; thức ăn chăn nuôi công nghiệp phải bảo đảm chất lượng và giá thành hợp lý; xây dựng chuồng trại, thiết bị tiên tiến phù hợp với từng loại vật nuôi và đặc điểm khí hậu của từng vùng. Việc thiết kế xây dựng các trang trại chăn nuôi ngoài việc bảo đảm hiệu quả kinh tế cao, phải tuyệt đối tuân thủ pháp luật về BVMT, về thú y và các quy định có liên quan của Nhà nước; tăng cường tuyên truyền, phổ biến hướng dẫn các quy định pháp luật tới người chăn nuôi: trước khi xây dựng trang trại, chủ đầu tư phải lập báo cáo đánh giá tác động môi trường, đồng thời phải cam kết BVMT theo quy định của Luật BVMT hiện hành. ■